

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2022/2192

(2022. gada 9. novembris),

ar ko pēc programmu īstenošanas traucējuma rašanās nosaka īpašus noteikumus sadarbības programmām 2014.–2020. gadā, kuras saņem atbalstu no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta un saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 178. pantu, 209. panta 1. punktu un 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2022. gada 24. februāra secinājumos nosodīja neprovocēto un nepamatoto Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu, kā arī Baltkrievijas iesaistīšanos minētajā agresijā. Agresijas dēļ Komisija apturēja finansēšanas nolīgumus par sadarbības programmām starp Savienību un attiecīgi Krieviju un Baltkrieviju, un attiecīgos gadījumos arī dalībvalsti, kurā darbojas attiecīgās programmas vadošā iestāde. Kopš Krievija sāka militāro agresiju pret Ukrainu, Savienība pret Krieviju un Baltkrieviju ir noteikusi virkni jaunu sankciju.
- (2) Krievijas militārā agresija traucē īstenot trīspadsmit pārrobežu sadarbības programmas, kuras atbalsta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 232/2014 ⁽²⁾ izveidotais Eiropas kaimiņattiecību instruments (EKI) un kurās deviņas dalībvalstis, kurās darbojas programmas vadošās iestādes, sadarbojas ar Ukrainu, Moldovas Republiku, Krieviju un Baltkrieviju.
- (3) Sakarā ar 2020. gada augusta prezidenta vēlēšanu rezultātu viltošanu Baltkrievijā un miermīlīgu protestu vardarbīgu apspiešanu Savienības palīdzība Baltkrievijai jau tika pārskatīta, ņemot vērā Padomes 2020. gada 12. oktobra secinājumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2022. gada 20. oktobra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 8. novembra lēmums.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 232/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.).

- (4) Pret Ukrainu vērstās Krievijas militārās agresijas rezultātā Savienībā un jo īpaši tās austrumu reģionos, kā arī Ukrainas rietumu daļā un Moldovas Republikā lielā skaitā iepļūst pārvietotās personas. Minētais pieplūdums rada papildu grūtības dalībvalstīm un citām valstīm, kurām ir robeža ar Ukrainu, un tās var aktualizēties arī citās dalībvalstīs, jo īpaši brīdī, kad to ekonomika vēl tikai atgūstas no Covid-19 pandēmijas ietekmes.
- (5) Turklāt pret Ukrainu vērstās Krievijas militārās agresijas rezultātā vai Moldovas Republikas gadījumā – minētās agresijas tiešā rezultātā pārvietoto personu pieplūdums no Ukrainas – ir ievērojami traucējis īstenot divas EKI un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1299/2013 ⁽³⁾ atbalstītas transnacionālas sadarbības programmas, proti, *Interreg* Baltijas jūras reģiona programmu ar Krievijas dalību un Donavas transnacionālo programmu ar Ukrainas un Moldovas Republikas dalību.
- (6) Kopš paziņojumiem par finanšu nolīgumu apturēšanu attiecībā uz sadarbības programmām ar Krieviju un Baltkrieviju visu programmu un projektu īstenošana ar minētajām valstīm ir apturēta. Ir jānosaka īpaši noteikumi par EKI un ERAF atbalstīto sadarbības programmu turpmāku īstenošanu pat tad, ja attiecīgais finansēšanas nolīgums ir izbeigts.
- (7) EKI atbalstīto sadarbības programmu īstenošanu reglamentē Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 897/2014 ⁽⁴⁾. Tomēr Īstenošanas regulā (ES) Nr. 897/2014 nav iespējams izdarīt nepieciešamos grozījumus, jo tās juridiskais pamats – Regula (ES) Nr. 232/2014 – kopš 2020. gada 31. decembra vairs nav spēkā. Tāpēc īpašie noteikumi attiecībā uz attiecīgo sadarbības programmu turpmāku īstenošanu jānosaka ar atsevišķu juridisku instrumentu.
- (8) Finansēšanas nolīgumi par sadarbības programmām ar Ukrainu un Moldovas Republiku nav apturēti. Tomēr šo programmu īstenošanu ievērojami apgrūtina neprovocētā un nepamatotā Krievijas militārā agresija pret Ukrainu un būtiska pārvietoto personu plūsma no Ukrainas uz Moldovas Republiku. Lai risinātu problēmas, ar kurām saskaras programmu partneri, programmu iestādes un projektu partneri, jānosaka īpaši noteikumi par attiecīgo sadarbības programmu turpmāku īstenošanu.
- (9) Lai mazinātu slogu, ko publiskajiem budžetiem rada nepieciešamība reaģēt uz neprovocēto un nepamatoto Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu un būtisku pārvietoto personu plūsmu no Ukrainas, nebūtu jāpiemēro Īstenošanas regulā (ES) Nr. 897/2014 paredzētais noteikums par Savienības ieguldījuma līdzfinansēšanu.
- (10) Būtu jānosaka, ka līdzfinansējuma likmes mainīšanai būtu tikai jāiesniedz Komisijai paziņojums par pārskatītajām finanšu tabulām un citiem procedūras noteikumiem. Attiecībā uz programmām, ko tieši ietekmē pret Ukrainu vērstā militārā agresija vai būtiska pārvietoto personu plūsma no Ukrainas, ir jāvienkāršo noteikumi par programmu pielāgošanu un pārskatīšanu. Jebkādus iespējamus izrietošus pielāgojumus, arī rādītāju mērķvērtībās, būtu jāatļauj veikt kopā ar turpmākiem programmas pielāgojumiem pēc grāmatvedības gada beigām.
- (11) Izdevumiem par projektiem, kuri risina migrācijas problēmas, ko izraisījusi Krievijas militārā agresija pret Ukrainu, vajadzētu būt attiecināmiem no minētās agresijas sākuma datuma – 2022. gada 24. februāra.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1299/2013 (2013. gada 17. decembris) par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība" (OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 897/2014 (2014. gada 18. augusts), ar ko paredz īpašus noteikumus to pārrobežu sadarbības programmu īstenošanai, kuras finansē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (OV L 244, 19.8.2014., 12. lpp.).

- (12) Lai gan par Apvienotās uzraudzības komitejas jau atlasīto projektu pārvaldību atbild vadošā iestāde, dažās programmās noteikti projekta grozījumi jāapstiprina Apvienotajai uzraudzības komitejai. Tāpēc, lai paātrinātu nepieciešamo izmaiņu ieviešanu, jānosaka, ka par grozījumu veikšanu dokumentos, kuros izklāstīti programmas īstenošanas traucējuma skartajiem projektiem piemērojamie atbalsta saņemšanas nosacījumi, saskaņā ar vadošās iestādes valsts tiesību aktiem ir atbildīga vienīgi attiecīgā vadošā iestāde, kurai nav jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums no Apvienotās uzraudzības komitejas. Vajadzētu būt iespējamam ar šādiem grozījumiem aptvert cita starpā galvenā atbalsta saņēmēja maiņu vai izmaiņas finansēšanas plānā vai izpildes termiņos. Attiecībā uz jauniem projektiem būtu nepārprotami jāatļauj vadošajai iestādei pēc 2022. gada 31. decembra parakstīt līgumus, izņemot līgumus par lieliem infrastruktūras projektiem. Tomēr visas programmas finansētās projektu darbības būtu jāpabeidz līdz 2023. gada 31. decembrim.
- (13) Krievijas militārā agresija pret Ukrainu ir izraisījusi negaidīti strauju inflāciju un piegāžu un būvniecības cenu neparedzētu kāpumu, un abi šie apstākļi ietekmē lielo infrastruktūras projektu īstenošanu attiecīgajās programmās. Lai risinātu šo situāciju, būtu jāatļauj, ka šādiem projektiem piešķirtā Savienības ieguldījuma daļa pārsniedz Īstenošanas regulā (ES) Nr. 897/2014 noteikto maksimālo robežu, proti, 30 % programmas slēgšanas brīdī, ar noteikumu, ka pārsniegums ir saistīts vienīgi ar piegāžu un būvniecības cenu neparedzētu kāpumu.
- (14) Pārbaudes, ko veic vadošā iestāde, ir administratīvās pārbaudes un projektu pārbaudes uz vietas. Programmas īstenošanas traucējuma dēļ turpmāk var nebūt iespējams veikt projektu pārbaudes uz vietas Ukrainā. Tāpēc ir jāparedz iespēja veikt vienīgi administratīvās pārbaudes. Turklāt, ja ir iznīcināta projekta infrastruktūras komponente, pirms varēja veikt pārbaudes, atbalsta saņēmējam vajadzētu būt iespējamam attiecīgos izdevumus deklarēt grāmatojumu noskaidrošanai, balstoties uz atbalsta saņēmēja godavārdu, ka pirms iznīcināšanas projekts atbilda rēķinos vai līdzvērtīgas pierādījuma vērtības dokumentos norādītajam saturam.
- (15) Atbilstīgi Īstenošanas regulai (ES) Nr. 897/2014 projekti finanšu ieguldījumu var saņemt tad, ja tie atbilst detalizētu kritēriju kopumam. Programmas īstenošanas traucējuma dēļ viens vai vairāki no šiem kritērijiem, jo īpaši prasība par to, ka projektam jārada skaidra pārrobežu vai transnacionālas sadarbības ietekme, traucējuma sākšanās vai konkrētā projekta slēgšanas brīdī var netikt izpildīti. Turklāt vairs var nebūt ievērots pamatnosacījums par to, ka jāiesaista atbalsta saņēmēji vismaz no vienas iesaistītās dalībvalsts un vismaz no vienas iesaistītās partnervalsts. Tāpēc ir jānosaka, vai izdevumus tomēr var uzskatīt par attiecināmiem, neskatoties uz to, ka programmas īstenošanas traucējuma dēļ daži finansējuma nosacījumi vairs netiek izpildīti.
- (16) Programmas īstenošanas traucējuma dēļ daudziem projektiem *de facto* nebūs partnera no partnervalsts. Lai atbalsta saņēmēji dalībvalstīs varētu pabeigt savas darbības, izņēmuma kārtā būtu lietderīgi atkāpties no pienākuma, ka visos projektos jāiesaista vismaz viens atbalsta saņēmējs no partnervalsts un ka visām darbībām jārada reāla pārrobežu vai transnacionāla ietekme un labums.
- (17) Galvenā atbalsta saņēmēja pienākumos ietilpst visas darbības, kas ir saistītas ar projekta īstenošanu. Programmas īstenošanas traucējuma dēļ galvenie atbalsta saņēmēji varētu nespēt pildīt savus pienākumus attiecībā pret partnervalsti. Tāpēc galvenā atbalsta saņēmēja pienākumi būtu jāpielāgo un, ja nepieciešams, tiem jāaprobežojas ar projekta īstenošanu attiecībā pret dalībvalstīm. Tāpat būtu jāatļauj, ka galvenie atbalsta saņēmēji drīkst grozīt rakstisko vienošanos ar pārējiem projekta partneriem un apturēt noteiktas darbības vai noteiktu partneru dalību. Visbeidzot, būtu jāatsakās no pienākuma galvenajiem atbalsta saņēmējiem pārskaitīt no vadošās iestādes saņemtos maksājumus citiem partneriem vai vismaz šis pienākums būtu jāpielāgo.
- (18) Lai skartās programmas varētu risināt ārkārtas apstākļus, ir jāatļauj projektus, kuri risina migrācijas problēmas, ārkārtējos un pienācīgi pamatotos gadījumos atlasīt bez iepriekšēja uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus.

- (19) Pēc finansēšanas nolīgumu apturēšanas ar partnervalstīm ir apturēti ar Krievijas vai Baltkrievijas dalību saistītie maksājumi. Turklāt Ukrainā naudas pārskaitīšanu uz ārvalstīm apgrūtina Valsts bankas veiktie ārkārtas pasākumi un drošības situācija, kas ir saistīta ar Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu. Tāpēc ir lietderīgi atļaut dotācijas no vadošās iestādes maksāt tieši projekta atbalsta saņēmējiem dalībvalstīs un partnervalstīs, ar kurām noslēgtie finansēšanas nolīgumi nav apturēti.
- (20) EKI atbalstītajās sadarbības programmās jānosaka metode, ko izmanto, lai konvertētu izdevumus, kuri radušies valūtā, kas nav euro. Minētā metode jāizmanto visā programmas darbības laikā. Finansiālās un ekonomiskās sekas, ko rada Krievijas militārā agresija pret Ukrainu, ir izraisījušas neparedzētas valūtas kursu svārstības. Tāpēc ir jāparedz iespēja minēto metodi mainīt.
- (21) Programmas īstenošanas traucējuma dēļ varētu būt, ka vadošās iestādes nespēs no noteiktām partnervalstīm saņemt bankas pārskaitījumus, tāpēc parādu atgūšana no projekta atbalsta saņēmējiem šādās valstīs nebūs iespējama. Ja partnervalsts ir vadošajai iestādei pārskaitījusi daļu sava valsts ieguldījuma, šīs summas būtu jāizmanto, lai atgūtu šādus parādus. Attiecībā uz citām partnervalstīm līdzekļu atgūšanas rīkojumi par neatgūstamiem parādiem nebūtu jāizdod vai arī atgūšanas uzdevums jāuztic Komisijai.
- (22) Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1299/2013 piemērojamie programmas īstenošanas nosacījumi, kuri reglamentē finanšu pārvaldību, kā arī plānošanas, uzraudzības, novērtēšanas un kontroles aspektus, kuri saistīti ar trešo valstu līdzdalību transnacionālās sadarbības programmās, izmantojot EKI līdzekļu ieguldījumus, ir jānosaka relevantajā sadarbības programmā un vajadzības gadījumā arī finansēšanas nolīgumā starp Komisiju, iesaistīto trešo valstu valdībām un dalībvalsti, kurā darbojas relevantās sadarbības programmas vadošā iestāde. Lai gan piemērojamās programmas īstenošanas nosacījumus, kuri reglamentē šādus aspektus, varētu pielāgot, pielāgojot sadarbības programmu, ir jāparedz dažas atkāpes no noteiktiem Regulas (ES) Nr. 1299/2013 noteikumiem, lai EKI atbalstītajām sadarbības programmām paredzētos noteikumus varētu piemērot arī *Interreg* Baltijas jūras reģiona programmai un Donavas transnacionālajai programmai.
- (23) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, noteikt īpašus noteikumus tādu sadarbības programmu īstenošanai, kuras ietekmē Krievijas militārā agresija pret Ukrainu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (24) Finansējumam, ko nodrošina šīs regulas kontekstā, jāatbilst nosacījumiem un procedūrām, ko paredz saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 215. pantu pieņemtie ierobežojošie pasākumi.
- (25) Ņemot vērā, ka ir steidzami jārisina migrācijas problēmas, ko izraisījuši Krievijas militārā agresija pret Ukrainu, un ka joprojām turpinās Covid-19 pandēmijas izraisītā sabiedrības veselības krīze, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (26) Lai dalībvalstis varētu laikus pielāgot savas programmas un izmantot iespēju 2021./2022. grāmatvedības gadā nelīdzfinansēt Savienības ieguldījumu, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula šīs regulas pielikumā uzskaitītajām trīspadsmit pārrobežu sadarbības programmām, ko reglamentē Regula (ES) Nr. 232/2014, un divām transnacionālās sadarbības programmām, ko reglamentē Regula (ES) Nr. 1299/2013, nosaka īpašus noteikumus attiecībā uz programmas īstenošanas traucējumu saistībā ar Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu un Baltkrievijas iesaistīšanos minētajā agresijā.
2. Šīs regulas 3.–14. pants attiecas uz pārrobežu sadarbības programmām, ko reglamentē Regula (ES) Nr. 232/2014 un kas ir uzskaitītas šīs regulas pielikuma 1. daļā.
3. Šīs regulas 15. pants attiecas uz transnacionālās sadarbības programmām, ko reglamentē Regula (ES) Nr. 1299/2013 un kas ir uzskaitītas šīs regulas pielikuma 2. daļā.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:
 - 1) "partnervalsts" ir jebkura trešā valsts, kas piedalās kādā no pielikumā uzskaitītajām sadarbības programmām;
 - 2) "programmas īstenošanas traucējums" ir sarežģījumi programmu īstenošanā, ko izraisījusi viena no tālāk minētajām situācijām vai abas kopā:
 - a) saskaņā ar LESD 215. pantu pieņemtu ierobežojošu pasākumu rezultātā ir pilnībā vai daļēji apturēts vai izbeigts finansēšanas nolīgums, kas noslēgts ar partnervalsti;
 - b) pret partnervalsti tiek īstenota militāra agresija vai šādā valstī ir būtisks pārvietoto personu pieplūdums.
2. Šīs regulas 3.–14. pantā piemēro arī definīcijas, kas ir noteiktas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 897/2014 2. pantā.

3. pants

Līdzfinansējums

Situācijā, kas minēta 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta b) punktā, no dalībvalstīm vai partnervalstīm netiek prasīts Savienības ieguldījuma līdzfinansējums attiecībā uz izdevumiem, kas radušies un segti un kas ir iekļauti gada pārskatos par grāmatvedības gadiem, kuri sākas attiecīgi 2021. gada 1. jūlijā, 2022. gada 1. jūlijā un 2023. gada 1. jūlijā.

4. pants

Plānošana

1. Lai piemērotu 3. pantu, nav nepieciešams Komisijas lēmums par programmas pielāgojuma apstiprināšanu. Vadošā iestāde paziņo Komisijai pārskatītās finanšu tabulas, ko iepriekš ir apstiprinājusi Apvienotā uzraudzības komiteja, pirms gada pārskatu iesniegšanas par 2021./2022. grāmatvedības gadu.

2. Programmas pielāgojumus, kas ietver kumulatīvas izmaiņas, kuras nepārsniedz 30 % no sākotnēji piešķirtā Savienības ieguldījuma katram tematiskajam mērķim vai tehniskajai palīdzībai un kuras ir saistītas ar pārvietojumiem starp tematiskajiem mērķiem vai pārvietojumiem no tehniskās palīdzības uz tematiskajiem mērķiem, vai pārvietojumiem no tematiskajiem mērķiem uz tehnisko palīdzību, uzskata par nebūtiskiem, un tāpēc vadošā iestāde tos var veikt tieši pēc tam, kad ir saņemts iepriekšējs Apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinājums. Šādiem pielāgojumiem Komisijas lēmums nav nepieciešams.

3. Šā panta 2. punktā minētajām kumulatīvajām izmaiņām nav vajadzīgs nekāds cits papildu pamatojums kā tikai atsaucē uz programmas īstenošanas traucējumu, un, ja tas ir iespējams, tajās atspoguļo prognozēto ietekmi, ko pielāgojumi radīs programmā.

5. pants

Izdevumu attiecināmība projektiem, kas risina migrācijas problēmas

To projektu izdevumi, kas risina programmas īstenošanas traucējuma rezultātā radušās migrācijas problēmas, ir attiecināmi no 2022. gada 24. februāra.

6. pants

Projekti

1. Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās vadošā iestāde var grozīt dokumentus, kuros ir izklāstīti minētā traucējuma skartajiem projektiem piemērojami atbalsta saņemšanas nosacījumi, saskaņā ar vadošās iestādes valsts tiesību aktiem un bez iepriekšēja Apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinājuma.

Minētie grozījumi var ietvert arī galvenā atbalsta saņēmēja maiņu vai izmaiņas finanšu plānā vai izpildes termiņos.

2. Vadošā iestāde var parakstīt līgumus pēc 2022. gada 31. decembra, izņemot līgumus par lieliem infrastruktūras projektiem, ar noteikumu, ka visas saskaņā ar programmu finansētās projektu darbības tiek pabeigtas līdz 2023. gada 31. decembrim.

3. Lielajiem infrastruktūras projektiem piešķirtā Savienības ieguldījuma daļa programmas slēgšanas brīdī var pārsniegt 30 %, ar noteikumu, ka pārsniegumam par iemeslu ir vienīgi neparedzēts piegāžu un būvniecības cenu kāpums, ko izraisījusi negaidīti augsta inflācija.

7. pants

Vadošās iestādes funkcijas

1. Ja nav iespējams veikt projektu pārbaudes uz vietas, vadošā iestāde var veikt tikai administratīvās pārbaudes. Ja nav iespējams veikt nekādu pārbaudi, attiecīgos izdevumus nedeklarē grāmatojumu noskaidrošanai.

2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja ir iznīcināta projekta infrastruktūras komponente tika iznīcināta, pirms varēja veikt pārbaudes, attiecīgos izdevumus var deklarēt grāmatojumu noskaidrošanai, balstoties uz atbalsta saņēmēja godavārdu, ka projekts līdz iznīcināšanai atbilda rēķinos vai līdzvērtīgas pierādījuma vērtības dokumentos norādītajam saturam.

8. pants

Projektu pārrobežu sadarbības ietekme

1. Attiecībā uz tādu projektu īstenošanu, kurus skāris programmas īstenošanas traucējums, projektu pārrobežu sadarbības ietekmi un sniegtos ieguvumus novērtē šādos trīs posmos:

a) pirmais posms ir periods līdz datumam, kurā sākās programmas īstenošanas traucējums;

- b) otrais posms ir periods no a) apakšpunktā minētā datuma;
- c) trešais posms ir periods pēc programmas īstenošanas traucējuma beigām.

Attiecībā uz pirmo un trešo posmu minētajam novērtējumam izmanto tos rādītājus un attiecīgās mērķvērtības, ko ir sasnieguši atbalsta saņēmēji dalībvalstīs un partnervalstīs, ar noteikumu, ka atbalsta saņēmēji partnervalstīs ir spējuši vadošajai iestādei sniegt relevanto informāciju.

Attiecībā uz otro posmu minētajam novērtējumam izmanto tos rādītājus un attiecīgās mērķvērtības, ko ir sasnieguši atbalsta saņēmēji dalībvalstīs un tajās partnervalstīs, ar kurām noslēgtie finansēšanas nolīgumi nav apturēti un kuras neatrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta b) punktā minētajā situācijā.

2. Projektu izdevumu attiecināmību no pārrobežu sadarbības ietekmes un tās radīto ieguvumu aspekta novērtē saskaņā ar 1. punktu.

3. Situācijā, kas ir minēta 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta b) punktā, projektiem, kuri ietver partnervalstī izvietotu infrastruktūras komponenti un kuros nav iespējams izpildīt pienākumu piecu gadu periodā pēc projekta slēgšanas vai noteikumos par valsts atbalstu paredzētajā periodā neievieš būtiskas izmaiņas, Savienības ieguldījums nav jāatmaksā.

9. pants

Dalība projektos

1. Projektus, ko jau īsteno, var turpināt pēc datuma, kurā sākās programmas īstenošanas traucējums, pat tad, ja projektā nevar piedalīties neviens atbalsta saņēmējs no partnervalsts, kura atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā.

2. No datuma, kurā sākās programmas īstenošanas traucējums, Apvienotā uzraudzības komiteja var atlasīt jaunus projektus pat tad, ja atlases brīdī projektā nevar piedalīties neviens atbalsta saņēmējs no partnervalsts, kura atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā.

3. No datuma, kad programmas īstenošanas traucējums beidzas, vadošā iestāde var bez iepriekšēja Apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinājuma grozīt dokumentu, kurā ir izklāstīti projektiem piemērojamie atbalsta saņemšanas nosacījumi, lai tiktu aptverti atbalsta saņēmēji no projekta pieteikumā iekļautas partnervalsts.

10. pants

Galveno atbalsta saņēmēju pienākumi

1. Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās un kamēr tas turpinās, galvenajam atbalsta saņēmējam dalībvalstī netiek prasīts pildīt šādus pienākumus:

- a) uzņemties atbildību par to, ka nav īstenota tā projekta daļa, kuru skar traucējums;
- b) nodrošināt, ka traucējuma skarto atbalsta saņēmēju deklarētie izdevumi ir radušies projekta īstenošanas sakarā un atbilst līgumā noteiktajām darbībām, par kurām ir vienojušies visi atbalsta saņēmēji;
- c) pārliecināties, ka traucējuma skarto atbalsta saņēmēju deklarētos izdevumus ir pārbaudījis revidents vai kompetenta valsts amatpersona.

2. Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās galvenajam atbalsta saņēmējam dalībvalstī ir tiesības vienpusēji grozīt un pielāgot partnerības līgumu ar pārējiem atbalsta saņēmējiem.

Minētās tiesības paver iespēju darbības, ko veic atbalsta saņēmējs no partnervalsts, pilnībā vai daļēji apturēt, kamēr saglabājas programmas īstenošanas traucējums.

3. Galvenais atbalsta saņēmējs dalībvalstī var vadošajai iestādei ierosināt izmaiņas, kas jāveic projektā, tajā skaitā projekta darbību pārdali starp atlikušajiem atbalsta saņēmējiem.

4. Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās galvenais atbalsta saņēmējs dalībvalstī var vadošo iestādi lūgt nesaņemt finanšu ieguldījumu par projekta darbību pilnīgu vai daļēju īstenošanu.

Galvenajam atbalsta saņēmējam dalībvalstī neprasa nodrošināt, ka atbalsta saņēmēji partnervalstīs dotācijas kopējo summu saņem iespējami drīz un pilnā apmērā.

5. Situācijā, kas minēta 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta b) punktā, galvenais atbalsta saņēmējs dalībvalstī un vadošā iestāde, vienodamies ar revīzijas iestādi, maksājuma pieprasījumu var pārbaudīt un pieņemt bez iepriekšējas revidenta vai kompetentas valsts amatpersonas veiktas pārbaudes par izdevumiem, ko deklarējis atbalsta saņēmējs partnervalstī.

6. Šā panta 1.–5. punkts attiecas arī uz galvenajiem atbalsta saņēmējiem partnervalstī, kura neatrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) punktā minētajā situācijā.

Turklāt, kamēr programmas īstenošanas traucējums saglabājas, šāds galvenais atbalsta saņēmējs var arī lūgt, lai vadošā iestāde kā galveno atbalsta saņēmēju izraugās kādu citu atbalsta saņēmēju un lai tā veic tiešus maksājumus pārējiem attiecīgā projekta atbalsta saņēmējiem.

11. pants

Tiešā piešķiršana

Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās un kamēr tas saglabājas, projektus, kas risina migrācijas problēmas, kuras radušās sakarā ar militāru agresiju pret kādu iesaistīto valsti, Apvienotā uzraudzības komiteja izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos var atlasīt bez iepriekšēja uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus.

12. pants

Maksājumi

Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās un neskarot 6. panta 1. punktu, vadošā iestāde projekta darbību īstenošanai paredzēto finanšu ieguldījumu var pārskaitīt tieši projekta atbalsta saņēmējiem, kuri nav galvenais atbalsta saņēmējs.

13. pants

Euro izmantošana

Programmā norādīto metodi, kas izvēlēta, lai izdevumus, kuri radušies valūtā, kas nav euro, konvertētu uz euro, var mainīt ar atpakaļejošu spēku no programmas īstenošanas traucējuma sākuma datuma, izmantojot Komisijas vienreiz mēnesī noteikto norēķina valūtas maiņas kursu, kāds tas ir vienā no šiem mēnešiem:

- a) mēnesis, kurā izdevumi radušies;
- b) mēnesis, kurā izdevumi iesniegti pārbaudei revidentam vai kompetentai valsts amatpersonai;
- c) mēnesis, kurā izdevumi paziņoti galvenajam atbalsta saņēmējam.

14. pants

Finansiālās saistības, līdzekļu atgūšana un atmaksāšana vadošajai iestādei

1. Pēc programmas īstenošanas traucējuma sākšanās un kamēr tas saglabājas, vadošajai iestādei ir jāveic visas darbības, kas vajadzīgas, lai saskaņā ar 2.–5. punktā aprakstīto procedūru no atbalsta saņēmējiem partnervalstīs vai no galvenajiem atbalsta saņēmējiem dalībvalstīs vai partnervalstīs atgūtu nepamatoti izmaksātās summas.
2. Vadošā iestāde var nolemt nepamatoti izmaksātās summas atgūt tieši no atbalsta saņēmēja dalībvalstī bez vajadzības vispirms pieprasīt, lai līdzekļu atgūšanu veic galvenais atbalsta saņēmējs partnervalstī.
3. Lai atgūtu nepamatoti izmaksātās summas, vadošā iestāde sagatavo un izsūta līdzekļu atgūšanas vēstules.

Tomēr, ja atbalsta saņēmēji partnervalstīs vai partnervalsts, kurā atbalsta saņēmējs ir iedibināts, sniedz negatīvu atbildi vai neatbild vispār, vadošajai iestādei neprasa īstenot administratīvo procedūru vai mēģināt nepamatoti izmaksātās summas atgūt no attiecīgās partnervalsts, vai attiecīgajā partnervalstī pret to vērsties tiesā.

Vadošā iestāde savu lēmumu neveikt līdzekļu atgūšanas pirmo mēģinājumu dokumentē. Minēto dokumentu uzskata par pietiekamu pierādījumu tam, ka vadošā iestāde ir rīkojusies ar pienācīgu rūpību.

4. Ja līdzekļu atgūšana ir saistīta ar prasību, kas celta pret atbalsta saņēmēju, kurš iedibināts partnervalstī, kura atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) punktā minētajā situācijā un kuras līdzfinansējums pārskaitīts vadošajai iestādei, vadošā iestāde var veikt ieskaitu, ar minēto prasību atgūstamo summu atņēžinot no neizmantotajiem līdzekļiem, kurus vadošajai iestādei partnervalsts iepriekš pārskaitījusi.
5. Ja līdzekļu atgūšana ir saistīta ar prasību, kas celta pret atbalsta saņēmēju, kurš iedibināts partnervalstī, kura atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) punktā minētajā situācijā, un vadošā iestāde nevar veikt ieskaitu saskaņā ar šā panta 4. punktu, vadošā iestāde var lūgt, lai konkrēto līdzekļu atgūšanas uzdevumu pārņem Komisija.

Ja atbilstīgi ierobežojošajiem pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu, attiecīgā atbalsta saņēmēja aktīvi ir iesaldēti vai ir noteikts aizliegums šim atbalsta saņēmējam vai tā interesēs tieši vai netieši darīt pieejamus līdzekļus vai saimnieciskos resursus, vadošajai iestādei ir pienākums lūgt, lai konkrēto līdzekļu atgūšanas uzdevumu pārņem Komisija. Šajā nolūkā vadošā iestāde cedē Komisijai savas tiesības attiecībā uz atbalsta saņēmēju.

Vadošā iestāde par ikvienu līdzekļu atgūšanas procedūru, ko pārņēmusi Komisija, informē Apvienoto uzraudzības komiteju.

15. pants

Transnacionālajām programmām piemērojamās atkāpes no Regulas (ES) Nr. 1299/2013

1. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 12. panta 1. un 2. punkta, uzraudzības komiteja vai koordinācijas komiteja, ko izveidojusi uzraudzības komiteja un kas darbojas tās vadībā, var atlasīt jaunas darbības pat tad, ja tajās nepiedalās neviens atbalsta saņēmējs no partnervalsts, kura atrodas šīs regulas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā, ar noteikumu, ka ir konstatēta transnacionāla ietekme un ieguvumi.

Tāpat uzraudzības komiteja vai koordinācijas komiteja var atlasīt jaunus projektus pat tad, ja atlases brīdī projektā nevar piedalīties neviens atbalsta saņēmējs no partnervalsts, kas atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā.

2. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 12. panta 2. un 4. punkta, notiekošās darbības var turpināt pat tad, ja projekta īstenošanā nevar piedalīties neviens atbalsta saņēmējs no partnervalsts, kas atrodas šīs regulas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā.

Attiecībā uz tādu darbību īstenošanu, kuras skāris programmas īstenošanas traucējums, to transnacionālās sadarbības ietekmi un sniegtos ieguvumus novērtē saskaņā ar šīs regulas 8. panta 1. un 3. punktu.

3. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 12. panta 5. punkta, vadošā iestāde var saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem grozīt dokumentus, kuros ir izklāstīti programmas īstenošanas traucējuma skartajām darbībām piemērojamie atbalsta saņemšanas nosacījumi.

Minētie grozījumi var ietvert arī galvenā atbalsta saņēmēja maiņu vai izmaiņas finanšu plānā vai izpildes termiņos.

No programmas īstenošanas traucējuma beigu datuma vadošā iestāde var grozīt dokumentu, kurā ir izklāstīti darbībām piemērojamie atbalsta saņemšanas nosacījumi, lai tiktu aptverti atbalsta saņēmēji no partnervalsts, kas atrodas 2. panta 1. punkta 2) apakšpunkta a) vai b) punktā minētajā situācijā.

4. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 13. panta 2. punkta, galvenā atbalsta saņēmēja tiesībām un pienākumiem ir piemērojams šīs regulas 10. pants.

5. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 21. panta 2. punkta un neskarot šā panta 3. punktu, sertifikācijas iestāde maksājumus atbalsta saņēmējiem, kuri nav galvenais atbalsta saņēmējs, var veikt tieši.

6. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 23. panta 4. punkta, vadošās iestādes un kontrolieru veiktajām pārvaldības pārbaudēm ir piemērojams šīs regulas 7. pants.

7. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 27. panta 2. un 3. punkta, nepamatoti izmaksāto summu atgūšanai un līdzekļu atmaksāšanai vadošajai iestādei ir piemērojams šīs regulas 14. pants.

8. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 28. panta, uz metodei, kas izvēlēta, lai izdevumus, kuri radušies valūtā, kas nav euro, konvertētu uz euro, ir piemērojams šīs regulas 13. pants.

9. Šā panta 1.–8. punktā paredzētās atkāpes piemēro no datuma, kurā attiecīgās transnacionālās programmas saskārās ar programmas īstenošanas traucējumu, un kamēr minētais traucējums saglabājas.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 9. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
Z. STANJURA

PIELIKUMS

ATTIECĪGO 2014.–2020. GADA SADARBĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS

1. DAĻA

PĀRROBEŽU SADARBĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS SASKAŅĀ AR REGULU (ES) NR. 232/2014

1. 2014TC16M5CB001 – EKI PRS “Kolarktika”
2. 2014TC16M5CB002 – EKI PRS “Karēlija–Krievija”
3. 2014TC16M5CB003 – EKI PRS “Somijas dienvidaustrumu daļa–Krievija”
4. 2014TC16M5CB004 – EKI PRS “Igaunija–Krievija”
5. 2014TC16M5CB005 – EKI PRS “Latvija–Krievija”
6. 2014TC16M5CB006 – EKI PRS “Lietuva–Krievija”
7. 2014TC16M5CB007 – EKI PRS “Polija–Krievija”
8. 2014TC16M5CB008 – EKI PRS “Latvija–Lietuva–Baltkrievija”
9. 2014TC16M5CB009 – EKI PRS “Polija–Baltkrievija–Ukraina”
10. 2014TC16M5CB010 – EKI PRS “Ungārija–Slovākija–Rumānija–Ukraina”
11. 2014TC16M5CB011 – EKI PRS “Rumānija–Moldova”
12. 2014TC16M5CB012 – EKI PRS “Rumānija–Ukraina”
13. 2014TC16M6CB001 – EKI PRS “Melnās jūras baseins”

2. DAĻA

PĀRROBEŽU SADARBĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS SASKAŅĀ AR REGULU (ES) NR. 1299/2013

1. 2014TC16M5TN001 – *Interreg* Baltijas jūras reģiona programma
 2. 2014TC16M6TN001 – Donavas transnacionālā programma
-